

HAFSLUND OSLO CELSIO AS AVD KLEMETSRODVEIEN
Postboks 184 Skøyen
212 Oslo

Oslo, 27. september 2023

Deres ref.:
Kaja Opland

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/664
2023.0039.miljodir

Saksbehandler:
Erland Årstøl

Rapport etter tilsyn 6. - 8. september 2023

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Hafslund Oslo Celsio AS Avd Klemetsrudveien, heretter omtalt som Celsio Klemetsrud (virksomhetsnummer: 979594836).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens oppfølging av ulovlige utslipp har enkelte mangler
- Avvik 2: Celsio Klemetsrud har mangler i sitt system for energiledelse

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Celsio Klemetsrud må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 22. desember 2023.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Celsio Klemetsrud kan med fordel dokumentere rutiner og tiltak som hindrer ulovlig utslipp

- Anmerkning 2: Virksomhetens miljørisikovurderinger kan med fordel tilgjengeliggjøres

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Celsio Klemetsrud må betale et gebyr på 149 800 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Erland Årstøl. Merk svaret med saksnummer 2022/664 og tilsynsnummer 2023.0039.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens oppfølging av ulovlige utslipp har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Internkontrollforskriften § 5, annet ledd punkt 7, rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven punkt 3.1.1, utslipp fra avfallsforbrenningsanlegg

Beskrivelse av krav

Internkontrollforskriften angir at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette kravet må dokumenteres skriftlig.

Virksomheten har utslippsgrenser på utslipp til vann fra rensing av røykgass. Konsentrasjonen av kadmium i ukeblandprøver skal ikke overstige 10 µg/L.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten gjennomfører målinger av utslipp til luft og vann for å påse at de er innenfor grenseverdiene i regelverket. Dersom grenseverdier overstiges, blir dette ført i et avvikssystem. For ulovlige utslipp til luft av kontinuerlig målte komponenter er denne avviksføringen delvis automatisert.

Under tilsynet gikk vi gjennom avvikshåndteringen av ulovlige utslipp, deriblant et utslipp til vann i perioden 20. februar til 12. mars i 2023. Utslipp fra vannrenseanlegget oversteg grenseverdien for kadmium, med måleverdier mellom 11 og 58 µg/L. Lignende overskridelser skjedde også i fire uker fra oktober til desember i 2022. Virksomheten oppgir at flere tiltak ble forsøkt for å redusere utslippene. I løpet av mars 2023 gikk kadmium-konsentrasjonen ned, uten at man fant årsaken til de forhøyede utslippene.

Denne hendelsen ble avviksført, men avviksbehandlingen inneholder ingen skriftlig vurdering eller beskrivelse av hvilke tiltak som ble gjennomført. Virksomheten har tatt notater fra oppfølgingen av avviket utenfor avvikssystemet, men disse er ikke systematisert.

Miljødirektoratet vurderer at oppfølgingen av avviket ikke tilfredsstillende inneholder kravene om skriftlig dokumentasjon som angis i internkontrollskriften. Dette er særlig viktig for hendelser hvor årsaksforhold er uklare, og virksomheten har iverksatt en rekke ulike tiltak.

Avvik 2: Celsio Klemetsrud har mangler i sitt system for energiledelse

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, pkt. 8.1- vilkår om energiledelse

Beskrivelse av krav

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Celsio, tidligere Fortum Varme, fikk kartlagt sitt energieffektiviseringsarbeid opp mot standarden for energiledelse i 2019. I den analysen ble det avdekket flere avvik mot standarden, blant annet knyttet til energikartlegging i virksomhetene.

Celsio Klemetsrud opplyser at de har fokus på energieffektivisering. Mellom 2015 og 2018 ble det gjennomført flere tiltak som bedret energieffektiviteten i anlegget. Siden 2018 har energitiltakene vært i form av ulike optimaliseringstiltak i utstyr, men det jobbes ikke systematisk med dette i form av bl.a. handlingsplaner for å nå energieffektiviseringsmål. Celsio har ansatte som skal følge opp energieffektivisering i de ulike avdelingene i Celsio – herunder Celsio Klemetsrud.

Virksomheten opplyste at deres mål for energiarbeidet er uttrykt som produsert mengde energi fra virksomheten. Ifølge virksomheten er dette det relevante målet siden de er en bedrift som produserer energi.

Miljødirektoratet presiserer at energiledelse-kravet er knyttet til eget energiforbruk i virksomheten. Arbeid med målsetting og tiltaksplaner må innrettes og systematiseres etter dette. Celsio Klemetsruds arbeid med energiledelse er dermed ikke i henhold til kravet i tillatelsen.

Anmerkning 1: Celsio Klemetsrud kan med fordel dokumentere rutiner og tiltak som hindrer ulovlig utslipp

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet så vi på utslipp av NO_x og SO₂, og blant annet på hvordan virksomheten følger opp når utslippet nærmer seg grenseverdien. Tetning i kalkdoseringsslanger til posefilter er ofte årsaken til unormalt høye SO₂-utslipp. Forut for slik tetning, skjer gjerne en trykkøkning i slangene. Virksomheten har, etter flere forsøk med ulike tiltak, endt opp med å forebygge høye SO₂-utslipp med å ha ekstra oppmerksomhet på lufttrykket i slangene. Når lufttrykket øker opp mot alarmgrensen, renser operatør kalkdoseringssystemet og tetningene fjernes.

Disse handlingene er ikke nedfelt skriftlig i en rutine. Virksomheten opplyser at operatørene har den nødvendige kompetansen til å vite hva som skal gjøres. I etterkant av tiltakene blir arbeidene som er gjennomført noen ganger loggført i datasystemet TOPI – andre ganger ikke.

Tilsvarende manglende dokumentasjon så vi på jevnlig drift og kontroll av NO_x-reduksjonsløsningen (carbamidanlegg) i linje 1 og 2. Carbamidanlegget består blant annet av åtte lanser med dyser ytterst som fører urea direkte inn i forbrenningen i kjelene. Lansene er dermed utsatt for hard slitasje. Det utføres ofte - gjerne ukentlig, kontroll med lansene og dysene, som skiftes ut ved behov. Virksomheten kunne ikke legge frem skriftlig rutine om kontroll og ettersyn av lansene. I etterkant av kontrollene blir aktivitetene som er gjennomført i varierende grad loggført i TOPI.

Celsio Klemetsrud kan med fordel dokumentere sine rutiner og arbeidet som er gjort på utslippskritisk utstyr. Dette vil blant annet gi virksomheten en bedre oversikt over utstyrets utvikling og dermed behov for eventuelt endret oppfølging.

Anmerkning 2: Virksomhetens miljørisikovurderinger kan med fordel tilgjengeliggjøres

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Celsio Klemetsrud lagde en miljørisikoanalyse i 2019, hvor de har vurdert ulike forhold som kan føre til skade på ytre miljø. Virksomheten bruker et digitalt risikostyringssystem for å følge opp arbeidet med risiko. Miljørisikoanalysen er imidlertid ikke fullstendig integrert i risikostyringssystemet. For å sikre oppfølging av miljørisiko og eventuelle tiltak, kan Celsio Klemetsrud med fordel sørge for at all informasjon fra miljørisikovurderingen tas inn i risikostyringssystemet.

Virksomheten har vurdert risikoforhold knyttet til naturhendelser i en risikoanalyse. Vurderingen knytter seg imidlertid til scenarioet "utfall av varmesentral." Celsio Klemetsrud kan med fordel utvide denne analysen til å vurdere andre naturhendelser som kan forårsake skade til ytre miljø.

Virksomheten oppgir at de er i gang med en ny risiko- og sårbarhetsanalyse som skal ferdigstilles i løpet av 2023. Ved en slik gjennomgang er det vesentlig å benytte siste oppdaterte kunnskap og

kartmaterieell for temaene flom, skred, havnivå mm. Informasjon om klimaendringer finnes på nettstedene til NVE, Statens Kartverk, Meteorologisk institutt og Miljødirektoratet.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Celsio Klemetsrud må betale et gebyr på 149 800 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 14. august 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Celsio Klemetsrud sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Erland Årstøl
- Annicken Hoel
- Ingrid Gisnås Vardeberg

Kontaktperson hos Celsio Klemetsrud

- Kaja Opland

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Celsio Klemetsrud ble kontrollert under tilsynet:

- Hafslund Oslo Celsio AS avd Klemetsrudveien, Oslo

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Produsentansvar avfall
- Energiledelse
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft
- Grunnforurensning og sediment
- Forbrenning av avfall
- Klimatilpasning

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Hafslund Oslo Celsio AS, gitt 11. november 1994, sist endret 2. mars 2023
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 10 forbrenning av avfall
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Måleprogram
- Avviksmeldinger knyttet til overutslipp til ytre miljø
- Årsberegning utslipp til vann for 2023
- Døgnrapporter utslipp til luft for linje 2 og 3, februar og mars 2023
- Eksterne målerapporter for utslipp til luft i 2022
- Eksterne kalibreringsrapporter for utslippsmålere fra 2022
- Styringsdokument "Handling ved overutslipp til luft Haraldrud næringsavfallkjel og Klemetsrud"
- Intern rutine "Syrevask kalkslange"
- Statusanalyse ISO 50001 – Fortum Oslo Varme (2019)
- Øvingsrapporter for øvelsene "Brann i vannrens" og "lekkasje av fyringsolje" fra 2023.
- Inspeksjons-/service-rapporter for scrubber, karbaminsystem og utslippsmålere (2022-2023)
- Miljørisikoanalyse og risikovurdering av naturhendelser
- Tiltaksplan for forurenset grunn for graving i forbindelse med CCS-anlegg

Deltagerliste

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under åpningsmøtet, intervjuene og sluttmøtet.

Stillingstittel	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Miljøingeniør	x	x	x
Driftsleder	x	x	x
HMSK-ingeniør		x	x
Industrivernleder		x	x
Driftstekniker	x	x	x
Vedlikeholds-ingeniør		x	
Energiplanlegger		x	
Vedlikeholdsleder			x
Leder, risiko og compliance	x		x

Del 4: Annen informasjon

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Erland Årstøl
tilsynsleder

Kopi til:

- Oslo Kommune v/bymiljøetaten
- Statsforvalteren i Oslo og Viken